

GK: 174

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2903
Konu : Soru Önergeleri

5 2012
.../06/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/05/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-68476 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/7465, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/7466, Adana Milletvekili Seyfettin YILMAZ'a ait 7/7467, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/7468, Uşak Milletvekili Dilek AKAGÜN YILMAZ'a ait 7/7469, Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar SOYDAN'a ait 7/7470, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/7471 ve Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/7472 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/7465 (3 Sayfa)
- 2- Görüş 7/7466 (2 Sayfa)
- 3- Görüş 7/7467 (1 Sayfa)
- 4- Görüş 7/7468 (1 Sayfa)
- 5- Görüş 7/7469 (2 Sayfa)
- 6- Görüş 7/7470 (1 Sayfa)
- 7- Görüş 7/7471 (1 Sayfa)
- 8- Görüş 7/7472 (2 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****: Abdullah Levent TÜZEL****İstanbul Milletvekili****Esas No****: 7/7465**

Biyogüvenlik Kurulu Başkanı Hakan Yardımcı, katıldığı bir televizyon programda 13 GDO'lu mısır çeşidine, daha öncede 3 soya çeşidine izin verdiklerini açıklamıştır. Toplam 58 raporun çıkması gerektiği ve 42 çeşit raporun çalışmasının devam ettiğini belirttiği programda şeker pancarı, patates ve kolza için başvuru bulunduğunu belirten Yardımcı, yemle ilgili kararları bulunduğunu ve henüz gıda ile ilgili karar vermediklerini belirtti. Bu kapsamda;

SORU 1) 13 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan yönetmeliğe göre kurulun her başvuru için 11 kişiden oluşan ayrı bir komite kurması gerektiği ve her başvurunun ayrı değerlendirileceği belirtilmektedir. Oysaki bu güne kadar kamuoyuna sunulan raporların tek tip olduğu ve tek kalemde çıktığını iddiaları bulunmaktadır. "Her başvuru için raporların ayrı ayrı değerlendirilmediği ve önceden hazırlanmış tek raporun tüm ürünler için kullanıldığı" izlenimi uyandırdığı söylenmektedir. Her gen için ayrı ayrı oluşturulan 11 kişiden oluşan bu komitelerin, "noktasına, virgülüne kadar aynı" raporu yazması mümkün müdür, bu raporlar nasıl hazırlanmaktadır?

SORU 2) 13 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan yönetmeliğe göre kurulun her başvuru için 11 kişiden oluşan ayrı bir komite kurulması gerekirken tüm kararların 1'e karşı 8 oyla alınması ve tüm kurulların 9 kişiyle karar alması nasıl açıklanabilir. Kurulun 11 kişilik üyesinin toplanamamasının bir açıklaması var mıdır?

CEVAP 1-2) 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun "Bilimsel komitelerin oluşumu, görev ve yetkileri" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında "*Kurul tarafından her bir başvuru için, risk değerlendirme komitesi ve sosyo-ekonomik değerlendirme komitesi ile ihtiyaca göre diğer bilimsel komiteler oluşturulur. Bu komiteler on bir kişiden teşekkül eder.*" hükmü yer almaktadır. 5977 sayılı Kanun'a dayalı olarak çıkarılan "Biyogüvenlik Kurulu ve Komitelerin Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliği"nin "Komitelerin oluşturulması, çalışma usul ve esasları, görev ve yetkileri" başlıklı 10'uncu maddesinin beşinci fıkrasında ise "*Komite en az dokuz üyenin hazır bulunması ile toplanır. Komite, üyelerden en az altısının aynı yöndeki oyuyla karar alır. Komite kararı tutanakla tespit edilir ve imza altına alınır.*" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda Bilimsel Komiteler on bir kişiden oluşturulmakta, ancak komite üyelerinin mazereti nedeniyle toplantıya katılım sağlayamamaları sonucu komite çalışmalarını mevzuatta yer aldığı gibi en az 9 kişi ile sürdürebilmektedir. Komiteler en az altı üyenin aynı yöndeki oyuyla karar almaktadır. Kurula yapılan başvurular, her bir kullanım amacına göre ayrı rapor hazırlamak üzere bilimsel komitelere verilmektedir.

SORU 3) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Biyogüvenlik Kurulu Türkiye'de GDO'lu tohumdan üretimin yasak olduğunu söylüyor. Yasak olması üretiminin olmadığı anlamına geliyor mu?

CEVAP 3) 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun Yasaklar başlıklı 5'inci maddesinin "c" bendinde "*Genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi*" ifadesi yer almakta olup, bu çerçevede ülkemizde genetiği değiştirilmiş ürünlerin üretimi yasaklanmıştır.

SORU 4) İthalat yoluyla getirilen GDO'lu tohumdan elde edilen gıdalar ve gıda mamullerine neden izin verilmektedir?

CEVAP 4) Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı onay verilmiş bir gen olmadığından GDO tespit edilen gıdaların yurda girişine izin verilmemektedir. Bakanlığımız tarafından Biyogüvenlik Kurulu kararlarında belirtilen koşulların yerine getirilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır.

SORU 5) Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik'te gıda ve yemlerin etiketlenmesi gerektiği belirtiliyor. İthal edilen Genetiği değiştirilmiş ürünlerden elde edilen gıda ve yemler neden etiketlenilmiyor? Eğer ithalatında bir sakınca yoksa neden GDO'ların etikete yazılması sağlanmıyor?

SORU 6) Gıda yönetmeliğinde her gıdanın içeriği yazmaktadır. Yurttaşlarımızın tükettiği, yumurtanın GDO ile beslenen hayvandan elde edilip edilmediğini bilme hakkını teminen nasıl bir yöntem düşünüyorsunuz?

CEVAP 5-6) 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu kapsamında oluşturulan Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı onaylanan gen bulunmamaktadır. Bu nedenle yapılan ithalat kontrollerinde GDO tespit edilen gıdaların yurda girişine izin verilmemektedir.

Yem amaçlı izin verilen ürünler etiketleme işlemi, 13 Ağustos 2010 tarih ve 27671 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik*"in "Yemlerin Etiketlenmesi" başlıklı 19'uncu maddesinde belirtilen koşullara uygun olarak yapılmaktadır.

Ayrıca, Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA) tarafından yapılan açıklamalarda, bu güne kadar hayvanlar üzerinde yapılan birçok araştırmada GDO'lu yemler ile beslenen hayvanların dokularında, sıvılarında ve ürünlerinde GDO'lu DNA veya proteinlere rastlanmadığı ifade edilmiştir.

SORU 7) Geriye dönük ithalat rakamları incelendiğinde Türkiye tarafından, her yıl ortalama 1 milyon tona yakın mısır ithalatı yapılmaktadır. Tüketilen mısırın %30'u ithal ve kontrollü ya da kontrolsüz GDO'lu mısırdan karşılanmaktadır. İthal edilecek 1 milyon ton'dan fazla mısırın sadece hayvancılıkta yem amaçlı kullanılması mümkün müdür? Yemlik mısır adı altında yapılan ithalatın tohum ve NBŞ için kullanılarak ve gıda ürünü olarak GDO'nın hayatımıza girmesi kolaylaşmış olmuyor mu?

SORU 8) Bu kapsamda başta hayvancılık olmak üzere, Türkiye tarımı ve gıda güvenliği tehlike altına girdiğini düşünüyor musunuz, Bakanlığınızın bu konuya ilişkin bir önlemi var mıdır?

CEVAP 7-8) Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ile ilgili ithalat denetim ve kontrolleri; "5977 Sayılı Biyogüvenlik Kanunu", bu Kanun kapsamında hazırlanan "*Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik*", "Biyogüvenlik Kurulu Kararları" ve Bakanlık talimatlarımız hükümlerine göre yürütülmekte; gıda ve yem amaçlı ithal edilecek mısırlar GDO analizine tabii tutulmaktadır. Bu kapsamda Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış genleri içeren mısır ve ürünlerinin yem amaçlı yurda girişine izin verilmekte olup, GDO tespit edilen mısır ve ürünlerinin gıda amaçlı yurda girişine kesinlikle izin verilmemektedir.

Bakanlığımızca sağlık üzerine oluşabilecek risk çalışmaları yapılmakta ve gerekli tedbirler alınmaktadır. 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve ilgili yönetmelikler kapsamında Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken risk değerlendirmesi yapan uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, USDA, EPA, CDC) görüşlerini, bilimsel araştırmaların sonuçlarını, farklı ülkelerde üretim, tktim durumları ile evre ve insan sağlığına olası risklerini dikkate almaktadır.

“Biyogüvenlik Kanunu” ve “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve ürünlerine Dair Yönetmelik” gereği kurulan Biyogüvenlik Kurulu alışmaları titizlikle yürütülmekte, insan ve hayvan sağlığı ile evre konularında azam hassasiyet gösterilmektedir. Bugüne kadar sadece yem amaçlı izin verilen soya ve mısır çeşitlerinde risk oluşturabilecek bir unsura rastlanılmamış olup, bu ürünlerin her aşaması izlenilebilir, kontrol edilebilir bir sistem çerçevesinde ithalatına izin verilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen etkin çalışmalar ve verilen destekler ile mısır, soya, ayeği gibi yağlı tohumlu bitkilerin üretimde son yıllarda önemli artışlar yaşanmıştır. Bakanlığımızca yağlı tohumlu bitkilerin de içinde olduğu, ülkemizde arz açığı bulunan ve stratejik açıdan önemli 17 ürüne fark ödemeleri kapsamında prim desteği verilmektedir. Bu kapsamda 2002 yılında 186 Milyon TL olan toplam prim desteği ödemeleri, 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL’ye yükselmiştir. Tüm bu destekler ile üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılanarak üretim ve verimde artışlar sağlanmıştır.

TK verilerine göre son 9 yılda mısır üretimimiz %100, soya üretimimiz %36, ayeği üretimimiz %57 oranında artmıştır. Bakanlığımızca üretimin arttırılması için destek çalışmaları ile yatırım projelerine devam edilmektedir.